

Mot.
1989/90
Sk812—820

Motion till riksdagen

1989/90:Sk812

av Bengt Silfverstrand och Birthe Sörestedt

(båda s)

Kontrollen av ränteinkomster

Riksdagen fattade våren 1985 beslut om bl.a. förenklad deklarationsblankett. I detta sammanhang utvidgades den s.k. kontrolluppgiftsskyldigheten till att gälla fysiska personers bankräntor från kreditinstitut m.m.

Förslaget byggde på betänkandet SOU 1984:21 – Förenklad självdeklaration, som framlagts av den i maj 1982 tillsatta "Skatteförenklingskommittén".

Förslaget om kontroll av ränteinkomster innebar i korthet att en obligatorisk kontrolluppgift skulle införas från banker och andra kreditinstitut, inkl. Värdepapperscentralen (VPC). Systemet skulle prövas i två år och därvid enbart avse räntebelopp överskridande 500 kronor. I ett andra steg, då systemet permanentades, skulle 500-kronorsgränsen tas bort.

Såväl skatteförenklingskommittén som utredningen om förenklad självdeklaration förordade att den utvidgade kontrolluppgiftsskyldigheten skulle omfatta konton med såväl personnummer som organisationsnummer, d.v.s. reformen skulle beröra såväl fysiska som juridiska personer. Till stöd för denna uppfattning hänvisades till ett omfattande och väl underbyggt material sammanställt inom RSV i betänkandet Kontroll av räntor (1980).

Dessa riksomfattande och regionala kontrollaktioner har visat att ränteinkomster i betydande omfattning har underdeklarerats.

Trots att utredningen således entydigt föreslog att systemet med kontroll av bankräntor skulle omfatta alla kategorier som lånat ut pengar mot ränta till kreditinstituten och det faktum att remissinstanserna inte hade något att invända mot denna princip, *undantogs juridiska personer i ovannämnda proposition från uppgiftsskyldigheten.* Som motiv för denna inskränkning har angivits praktiska skäl, bl.a. att det endast genom att göra en revision är möjligt för taxeringsmyndigheten att klarlägga ett bolags ränteinkomster.

Denna invändning haltar betänkligt. Ty det är ju just stora kostnader och tekniska svårigheter med ett kontrollsystem som sådant, som är den gängse kritiken från de kretsar som tillhör de presumtiva uppgiftslämnarna. Och kritiken mot detta utredningsförslag utgjorde inget undantag härvidlag. Intressant var dock att notera att inga särskilda invändningar gjordes mot kretsen av räntetagare. *Också finansministern ansåg för övrigt "att uppgifter i princip bör lämnas av alla dem som lånat ut pengar mot ränta till kreditinstituten".*

Skatteutskottet anför vid behandling av motion 1988/89:Sk804 (bet. 1989/90:SkU1) å ena sidan att något omedelbart behov av andra kontrolluppgifter än sådana som avser fysiska personer, dödsbon m.fl. inte finns och att sådana uppgifter för juridiska personer med nuvarande beskattningsregler och taxeringsorganisation inte skulle kunna användas på ett meningsfullt sätt, men att det å andra sidan är angeläget att skapa sådana regler och taxeringsorganisation så att även företagens skattepliktiga ränteinkomster i full utsträckning tas fram till beskattning.

Det kan klart konstateras att det rör sig om avsevärda belopp som genom en bristfällig kontroll nu undanhålles beskattning genom att juridiska personers ränteinkomster ligger utanför kontrolluppgiftsskyldigheten. Dessutom kan slås fast att i den taxeringskontroll som ofta åberopas i sammanhanget ingår ränteinkomster endast som en del.

Starka rättvisekrav talar för att kontrolluppgiftsskyldighet för bankräntor inte bara skall omfatta privatpersoner utan även juridiska personer, vilket också förordats av bl.a. flera utredningar.

Uppgiftsskyldighet för bankräntor skall alltså föreligga för samtliga banker, postgirot, fondkommissionsbolag, bankirer, bankirföretag, finansbolag, finansieringsföretag, försäkringsföretag, jordbrukets organisationer och kooperativa företag samt riksgäldskontoret. Härtill bör också komma bl.a. advokater och revisorer i den mån de själva förräntar klienters medel.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om att kontrolluppgiftsskyldighet för bankräntor även skall omfatta juridiska personer.

Stockholm den 22 januari 1990

Bengt Silfverstrand (s)

Birthe Sörestedt (s)

Mot. 1989/90
Sk812